

Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2021 Gemeente Bloemendaal

Inhoudsopgave

Inhoud

Inhoudsopgave _____	0
Inleiding _____	1
Programma 2021 _____	3
De gebouwde omgeving _____	3
Mobiliteit _____	6
Biodiversiteit _____	8
Circulaire Economie _____	9
Klimaatadaptatie _____	11
Verdeling Duurzaamheidsbudget 2021 _____	14

Inleiding

2020 was natuurlijk het coronajaar. Het jaar waarin het economische, culturele en ook maatschappelijke leven tot stilstand kwam, met alle nadelige gevolgen van dien. Maar 2020 was ook het jaar van reflectie over onze niet-duurzame manier van omgaan met onze natuurlijke hulpbronnen. Het goede nieuws is dat corona de ontwikkeling naar een duurzamer ingerichte samenleving kan versnellen, al lijkt het tempo nog te langzaam te gaan. Uiteindelijk ligt de sleutel bij de politiek. Nederland heeft binnen de EU heeft gepleit voor een verdere aanscherping van het CO₂-reductiedoel voor 2030, namelijk 55% reductie in 2030. Dat doel is eind 2020 door de Europese regeringsleiders overeengekomen, en de komende maanden zullen we de uitwerking daarvan gaan zien, ook op nationaal niveau.

2021 staat voor Bloemendaal in het teken van de vaststelling van de definitieve Regionale Energiestrategie (RES) en de eerste Transitievisie Warmte (TVW). Het is nog afwachten in hoeverre het rijk gemeentes tegemoet gaat komen in de uitvoeringslasten van het klimaatakkoord, maar er ligt een advies van de raad voor het openbaar bestuur (ROB), zie ook het rapport "Van Parijs naar praktijk"¹. Hoe dan ook gaan we door met datgene waar we al mee bezig waren en geven we samen met omliggende gemeentes, de provincie en het rijk vorm aan de uitdagingen waar we voor staan.

¹ Van Parijs naar praktijk, bekostiging en besturing van de decentrale uitvoering van het klimaatakkoord, advies van de raad voor het openbaar bestuur, januari 2021

Terugblik 2020

Het *RES proces* is goed op gang gekomen, en de definitieve RES, de RES 1.0, wordt in 2021 aan raden, staten en waterschappen ter vaststelling aangeboden. De behandeling van de concept-RES in september 2020 heeft geleid tot de brede consensus dat zon en wind in het landschap in Bloemendaal politiek en maatschappelijk niet gewenst is. Wel zijn er goede kansen voor zon op daken, al bestaat Bloemendaal vooral uit woningen en is het aantal bedrijfsdaken beperkt.

In 2020 is *bloemendaalzetstappen.nl* benut om woningeigenaren verder op weg te helpen en is wederom een duurzaamheidskrant verschenen met onder meer een selectie van koploperartikelen uit de digitale nieuwsbrieven.

De Energieke Burger, het collectief vrijwilligers uit Bennebroek en Vogelenzang is ondanks corona deels doorgegaan met huisbezoeken met als doel het energiegebruik en kosten te verlagen. Dit is op een corona-veilige manier, en alleen indien zowel de vrijwilliger als de inwoner dat wensten, gebeurd. Helaas lagen repaircafe's van *duurzaam Overveen* stil.

Het zonnepark op de parkeerplaatsen P1 en P2 is sinds juli 2020 operationeel en op het gebied van *biodiversiteit* zijn stappen gezet met het opzetten van het biodiversiteitsplan. Nu is het zaak de uitvoering ter hand te nemen. Op het gebied van *mobiliteit* versnelt de groei van het aantal nieuw verkochte elektrische auto's, al is het aandeel elektrisch auto's als percentage van het totale wagenpark nog klein. De groei is ook te zien in de toename van het aantal openbare laadpalen.

Een groot succes was het regionale initiatief (Haarlem, Heemstede, Bloemendaal en Zandvoort) van *debespaarbon.nl*. Via de RRE (*Regeling Reductie Energiegebruik*) regeling die het rijk op aanvraag ter beschikking stelde, konden gemeentes lokaal invulling geven aan het doel van minder CO₂ uitstoot in particuliere woningen door middel van kleine energiebesparende maatregelen. Particuliere eigenaren konden tot en met 31 maart 2021 gratis producten bestellen ter waarde van €50, die waar mogelijk fietskoerier zijn afgeleverd. Daarnaast is ook veel gebruik gemaakt van de maatwerkadviezen ter waarde van €75. Eveneens onder de vlag van de RRE, is samen met het duurzaam Bouwloket een *regionale inkoopactie voor woningisolatie* opgezet gericht op spouwmuur-, bodem-, en vloerisolatie. Deze actie liep van 1 december 2020 tot en met 31 maart 2021. Ook is in december van een deel van de woningen in Bloemendaal-kern, de voorgevel met een warmtescan vanaf de straatzijde in beeld gebracht en heeft elke bewoner daar een terugkoppeling van gehad.

Verder is de gemeente in 2020 gestart met de voorbereidingen van de TVW, die op hoofdlijnen inzicht moet verschaffen welke opties er in de gebouwde omgeving wel en niet mogelijk zijn gericht op de geleidelijke uitfasering van aardgas in de gebouwde omgeving.

Programma 2021

De gebouwde omgeving

De opgave voor de gebouwde omgeving om minder energie te gebruiken, meer duurzame warmte en meer duurzame elektriciteit op eigen dak op te wekken, is evident. Vanuit nationaal perspectief is bij nieuwbouw de nieuwe BENG-norm (Bijna Energieneutrale Gebouwen) sinds 1 januari 2021 verplicht. De "schuif" in de energiebelasting is ingevoerd (verhoging belasting op aardgas en verlaging belasting op elektriciteit), er zijn gemeentelijke proeftuinen aardgasvrije wijken gestart, en er is een Startmotor en een Renovatieversneller voor de huursector tot stand gekomen. Bovendien loopt er een groot aantal innovatieprojecten om kostenreductie mogelijk te maken, er zijn sectorale routekaarten gemaakt, het Nationaal Warmtefonds is operationeel met aantrekkelijke en langlopende Energiebespaar-leningen en er zijn ruimere subsidies voor woningisolatie voor particulieren beschikbaar gekomen. Daarnaast is er in het kader van de Urgenda-rechtszaak om de landelijke klimaatdoelen te halen een programma voor reductie van energiegebruik in samenwerking met gemeenten van start gegaan, de RRE. Zoals eerder aangegeven hebben de Zuid-Kennemer gemeentes hier in afstemming met elkaar gebruik van gemaakt.

De standaard

In het Klimaatakkoord is verder afgesproken dat we de gebouwde omgeving stapsgewijs gaan verduurzamen en de CO₂-uitstoot richting 2050 vergaand gaan terugdringen. Hiervoor zal het warmteverlies van gebouwen en het energiegebruik van verwarmingsinstallaties worden beperkt, aardgas worden vervangen door duurzame warmtealternatieven en de eigen energieopwekking op gebouwen worden vergroot.

Om gebouweigenaren te ondersteunen bij deze opgave is in het Klimaatakkoord onder meer afgesproken een *Standaard* voor woningisolatie te ontwikkelen. Hiermee krijgen gebouweigenaren een referentie voor wat als goede en toekomst-vaste woningisolatie kan worden beschouwd. Met het isoleren naar de *Standaard* worden woningen voorbereid op een toekomst waarin woningen met lagere temperaturen (een aanlevertemperatuur van maximaal 50 graden voor ruimteverwarming in de woning) kunnen worden verwarmd dan nu veelal gebruikelijk is. Door brede toepassing van deze *Standaard* bij verbouwingen en verduurzaming kan een belangrijke bijdrage worden geleverd aan het halen van de klimaatdoelen en de afgesproken CO₂-reductie in de gebouwde omgeving voor 2030 en 2050. Ook draagt de toepassing van de *Standaard* bij aan het verlagen van de energierekening en het ruimtebeslag voor duurzame energieopwekking. Goed geïsoleerde woningen hebben immers minder energie nodig. Zie voor meer informatie de [kamerbrief](#) van de minister van BZK van 18 maart 2021. Het rijk heeft aangegeven hier breed over te gaan communiceren.

Transitievisie Warmte (TVW)

De eerste Bloemendaalse transitievisie Warmte (TVW) zal eind 2021 aan de raad worden voorgelegd en geeft een beeld van toekomstige warmtevoorzieningen op basis van duurzame bronnen in de gebouwde omgeving, en belangrijker, de route hoe we daar kunnen komen. Collectieve warmteoplossingen, zoals een warmtenet, liggen op dit moment niet voor de hand, evenals het aanwijzen van aardgasvrije wijken. De route op weg naar aardgasvrij is de komende jaren veel belangrijker dan dat. Ook de [hybride warmtepomp](#) komt nadrukkelijk in beeld als geschikte manier om fors minder gas te gaan verbruiken, waarbij de extra stroomvraag in combinatie met PV een efficiënte manier is om in eigen stroomvraag te voorzien. Er is een actieve meedenkgroep waar inwoners hun input goed kunnen meegeven.

Vooruitlopend op de TVW proberen we inwoners mee te nemen in de individuele keuzemogelijkheden als het gaat om duurzame warmte, elektriciteit in en om de woning.

De Regionale Energiestrategie (RES NHZ) en energieopwekking rond eigen woning

De RES geeft vorm aan de landelijke afspraak om te borgen dat in 2030 70% van de elektriciteitsvoorziening duurzaam wordt opgewekt, door 35 Twh aan duurzame elektriciteit op land op te wekken. In Noord-Holland Zuid, als een van de dertig deelregio's in Nederland, is een gezamenlijke ambitie van 2,7 TWh aan zoekgebieden opgenomen. Het landelijke beeld is dat de ingediende plannen en zoekgebieden samen voldoen aan de doelstelling. Zoals bekend is voor Bloemendaal geen nieuwe opgave voorzien, buiten de doelstellingen dat daken zoveel mogelijk kunnen worden benut. Daarom zal ook de komende jaren extra aandacht gaan naar het stimuleren van energieopwekking op en rond de eigen woning. Dat heeft op meer betrekking dan enkel zonnepanelen (PV) en PVT (Zon en Warmte). Doordat ook steeds meer autobezitters ook thuisladen, wordt opslag van elektriciteit nog interessanter, zeker omdat ook de landelijke salderingsregeling wordt hervormd. April 2021 start er een regionale PV actie geïnitieerd vanuit de stichting Eneregio.

Utiliteitsbouw

Rond de zomer van 2020 was de eerste sectorale routekaart, die voor het *Gemeentelijk Maatschappelijk vastgoed*, gereed. De VNG is bij het opstellen betrokken geweest. De scope van de routekaart is het terugdringen van het gebouw-gebonden energiegebruik door het toepassen van verduurzamingsmaatregelen. De routekaart is een startpunt, met daarin op hoofdlijnen de aanpak hoe gemeenten in een periode van 30 jaar de ambitie uit het klimaatakkoord kunnen realiseren. Het verduurzamen gaat stapsgewijs en het proces is zo ingericht dat gemeenten in planperiodes van vier jaar meer grip krijgen op de opgave en met monitoring inzicht krijgen in de voortgang van de verduurzaming. Hiermee biedt de routekaart een lange termijnperspectief dat richting geeft aan de keuzes die gemeenten op de korte termijn kunnen maken. Hoe eerder gemeenten inzicht hebben of verkrijgen in de eigen vastgoedportefeuille en het vastgoed van de sectoren binnen hun invloedssfeer, hoe beter zij in staat zijn de vastgoedstrategie voor de lange termijn te bepalen. Daarmee kunnen zij effectiever werken aan de verduurzaming in de richting van 2050.

In het collegeprogramma 2018-2022 staat opgenomen dat "we inventariseren wat de mogelijkheden zijn om onze openbare gebouwen te verduurzamen. De kosten worden in de meerjarenbegroting verwerkt." Op basis van de sectorale routekaart, is het Bloemendaals maatschappelijk vastgoed onderzocht en in de loop van 2021 zal het aan uw raad worden aangeboden.

Mobiliteit

Rijden we in 2040 nog in auto's? Zo ja, zijn die auto's dan allemaal elektrisch? Rijdt die auto uit zichzelf of zitten wij nog steeds aan het stuur? De komende jaren komt er veel op ons af wat invloed heeft op onze mobiliteit. Op het gebied van duurzame mobiliteit vinden belangrijke beleidsontwikkelingen plaats bij bijvoorbeeld de regionale mobiliteitsprogramma's (RMP's), fietsbeleid, de Nationale Agenda Laadinfrastructuur en de Vrachtwagenheffing, en sommige gemeentes denken na over milieu- en zero emissie zones. Tegelijkertijd is vrijwel elke autofabrikant bezig met de elektrificatie van haar wagenpark en verschijnen er steeds meer betaalbare modellen op de markt.

Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP)

In het klimaatakkoord is afgesproken om te komen tot één nationaal mobiliteitsprogramma en daarnaast een aantal regionale mobiliteitsprogramma's die op elkaar moeten aansluiten. De provincies maken samen een voorstel voor een plan van aanpak voor de regionale mobiliteitsprogramma's (RMP's). Hierin participeren gemeenten, provincies, vervoerregio's, Rijksoverheid, private partijen als werkgevers en dienstaanbieders en andere regionale stakeholders als onderwijsinstellingen en ziekenhuizen. Het RMP voor de provincie Noord-Holland en Flevoland gaat bestaan uit een gezamenlijke doelstelling en een samenhangend pakket aan maatregelen dat jaarlijks wordt geactualiseerd. Hierbij wordt rekening gehouden met de eigen klimaatambities van de gemeenten/regio's. Omdat de doelstelling van het RMP geldt tot 2030 en jaarlijks de maatregelen worden geactualiseerd, kan de verduurzaming van de mobiliteit stap-voor-stap gefaseerd worden.

De provincies Noord-Holland en Flevoland hebben september 2019 een plan van aanpak opgesteld, waarin de vier thema's verder zijn uitgewerkt. Het gaat om duurzame energiedragers, Elektrisch vervoer, verduurzaming personenvervoer en verduurzaming logistiek.

1. Duurzame energiedragers: Het betreft hier o.a. het doorzetten, uitrollen of opschalen van Zero Emissie bus- en doelgroepenvervoer en het verduurzamen van het eigen wagenpark. Daarnaast gaat dit thema over alternatieve tank- en laadinfrastructuur.
2. Emissievrij vervoer & elektrisch vervoer: belangrijk onderdeel hiervan is de uitvoering van de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL). De afspraken in deze agenda leiden tot een landelijke dekking van (snel)laadpunten en voorzien in de laadbehoefte van het groeiende aantal elektrische voertuigen. Regionale overheden pakken hun sleutelrol als opdrachtgever voor de publieke laadpalen en lokale overheden trekken samen op. Ook de gemeente Bloemendaal houdt zich inmiddels druk bezig met het ontwikkelen van een publiek laadnetwerk. Momenteel wordt er aan nieuw beleid gewerkt en wordt de laadvisie van MRA-E toegepast op de lokale situatie.

3. Verduurzaming in logistiek. Dit betreft met name Zero Emissie stads- en bouwlogistiek waar via de Greendeals Zero Emissie Stadslogistiek, het Nieuwe Draaien/ Bouwlogistiek en Duurzaam Grond- Weg en Waterwerken (GWW) 2.0 uitvoering aan wordt gegeven. Daarnaast is er aandacht voor goederenvervoer over het water. Voor de gemeente Bloemendaal is dit nog niet direct van toepassing. Haarlem voert per 1 januari 2022 een milieuzone in waar dieselvrachtwagens alleen mogen komen indien ze voldoen aan emissieklasse 6.
4. Verduurzaming personenmobiliteit: het beïnvloeden van mobiliteitsgedrag, waaronder een extra impuls voor fietsenstallingen bij OV-knooppunten en het implementeren van de werkgeversaanpak, is de belangrijkste pijler van verduurzaming personenmobiliteit.

Het RMP sluit nadrukkelijk aan bij bestaande programma's en initiatieven op het gebied van duurzame mobiliteit. Binnen de MRA is dat MRA-E, die gericht is op de uitrol van een netwerk van oplaadpunten, het stimuleren van meer elektrische auto's bij bedrijven en overheden, samenwerking met overheden en markt en het delen van kennis. Ook het publiek-private MRA-programma Smart Mobility valt hieronder.

De gemeente Bloemendaal maakt deel uit van de RMP-regio Noord-Holland/Flevoland. In april 2021 is iedere gemeente gevraagd een menukaart in te vullen. De menukaart bestaat uit een 20-tal (hoofd-)maatregelen waarmee de uitstoot van mobiliteitssector kan worden verlaagd. Dit betreft zowel maatregelen aan het verkeerssysteem zelf, zoals openbaar vervoer, fietsnetwerken en laadinfrastructuur, als flankerende maatregelen waarmee het minder noodzakelijk wordt om aan het verkeer deel te nemen (denk aan thuiswerken, locatiebeleid). De menukaart biedt gemeenten de mogelijkheid om 'maatwerk' te leveren, afgestemd op de eigen behoeften en mogelijkheden. Uiteindelijk moet de (opgetelde) menukaart op RMP-regioniveau wel de milieuwinst opleveren die in het Klimaatakkoord is afgesproken.

Biodiversiteit

Het afgelopen jaar kreeg het thema biodiversiteit veel aandacht.

In Nederland is veel te veel stikstofdepositie, en dat zorgt voor grote problemen in de natuur. Planten- en diersoorten verdwijnen door de overmaat aan stikstof. Stikstof wordt veroorzaakt door uitlaatgassen van het verkeer, de uitstoot van industrie, en met name van dieren in de veeteeltsector. Stikstof zorgt in veel Natura 2000-gebieden voor schade aan unieke natuur, en dus ook in ons kwetsbare duingebied. Alleen door de stikstofuitstoot flink omlaag te brengen, kunnen we de natuur in Nederland in stand houden.

Deze onderwerpen dienen landelijk en provinciaal te worden aangepakt, maar ook lokaal gaan we aan de slag. We gaan doen wat we kunnen om de biodiversiteit binnen de gemeente in kaart te brengen en waar mogelijk te bevorderen. Samen met onze inwoners en natuurorganisaties, is recentelijk een biodiversiteitsplan in de raad besproken en aangenomen. Het komend jaar gaan we verder met de invulling daarvan.

Daarnaast blijven we de Bloemendaalse scholen financieel ondersteunen om gebruik te maken van natuur- en milieueducatie in hun lesprogramma's.

Circulaire Economie

Het onderwerp circulariteit krijgt steeds meer aandacht, al is het soms lastig om dit per deelonderwerp concreet te maken. In 2015 kwam de Europese Commissie met een strategie om de overgang naar een circulaire economie te versnellen. Al de 54 voorgestelde maatregelen zijn inmiddels in werking, wat onder andere heeft geleid tot een verbod op wegwerpplastic. Op 11 maart 2020 presenteerde de Commissie een nieuw actieplan om de kringlooeconomie een nieuwe impuls te geven. Dit plan moet de EU helpen om in 2050 klimaatneutraal te zijn, zoals in de Green Deal staat. Het doel is om het circulaire materiaalgebruik in de EU in het komende decennium te verdubbelen en tegelijkertijd de economische groei te stimuleren. Volgens de Commissie kunnen de nieuwe maatregelen het BBP van de EU met 0.5% verhogen en ongeveer 700.000 nieuwe banen creëren. Het plan richt zich op elektronica, textiel, plastic, verpakkingen en voedsel

Voor Nederland geldt dat, de 'volledig circulaire economie' die het kabinet voor 2050 wil realiseren, nog lang niet in zicht is. Het kabinet heeft voor 2030 een ambitieus tussendoel vastgesteld. Tegen die tijd moet het gebruik van nieuw gewonnen mineralen, metalen en fossiele grondstoffen zijn gehalveerd. Onder die laatste noemer valt bijvoorbeeld aardolie. Daarvan worden heel veel producten gemaakt, zoals plastic. Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) maakt in een rapport duidelijk dat het vooralsnog ook niet de goede kant opgaat. Het Nederlandse grondstoffengebruik zou fors moeten dalen, maar de afgelopen tien jaar is nauwelijks iets veranderd. Volgens het PBL is het beleid te veel gericht op vrijwilligheid.

Om de doelen dichterbij te brengen kan het kabinet milieubelasting invoeren op fossiele grondstoffen, of bedrijven verplichten een bepaald percentage gerecycled materiaal in hun producten te verwerken.

In een circulaire economie wordt zo efficiënt mogelijk omgesprongen met grondstoffen, zodat niet telkens nieuwe aanvoer nodig is. Ons grondstoffengebruik draagt bij aan allerlei negatieve ontwikkelingen, zoals klimaatverandering, verlies van biodiversiteit, waterschaarste en het vrijkomen van schadelijke stoffen.

Bloemendaal blijft invulling geven aan het zoveel mogelijk klimaatneutraal en circulair inkopen, in lijn met de MRA doelstelling om de komende jaren in toenemende mate een steeds hoger percentage circulair in te kopen.

Route naar de 3e Duurzaamheid Top

Voor de 3e Duurzaamheid Top op 15 oktober 2021 worden op dit moment - in samenwerking met de Amsterdam Economic Board, met bedrijven en kennisinstellingen, en mede-overheden – een aantal concept-afspraken uitgewerkt. Deze afspraken (Green Deals) hebben betrekking op thema's die op het snijvlak liggen van duurzaamheid met onderwerpen als mobiliteit, economie, onderwijs & arbeidsmarkt, bouwen & wonen.

Concreet zijn er nu vier Green Deals in voorbereiding:

- (1) Circulaire Houtbouw: Daarmee wordt beoogd om vanaf 2025 ten minste 20% van de nieuwbouwwoningen in de MRA in houtbouw (met duurzaam hout) uit te voeren;
- (2) Circulair textiel: Daarmee wordt beoogd in 2025 25% van het textiel in de MRA circulair te verwerken, bijv. via het opzetten van een Shared Repair Center en een Fashion Innovation Lab en via het stimuleren van het gebruik van circulaire producten voor bijv. de zorg;
- (3) MRA fietsmetropool: deze is er op gericht om – naast de fietsinfrastructuur – ook de ontwikkeling van onderliggende diensten te stimuleren. Daarbij gaat het bijvoorbeeld over de aanleg van fietsservicepunten, om het delen van data over fietsgebruik en om het stimuleren van fietsgebruik via de arbeidsvoorwaarden. Daarnaast wordt verkend hoe we kunnen komen tot circulaire verwerking van fietsen;
- (4) Duurzaam talent: Door de coronacrisis komt er extra aanbod op de arbeidsmarkt. Hierdoor ontstaat een unieke kans op meer instroom in technische en duurzame banen. Inzet is om via deze Green Deal te komen tot een bundeling van krachten om mensen van werk naar werk te helpen (bijv. van de luchtvaartsector naar de installatiesector of netbeheerders).

Behalve deze vier Green Deals zijn er voor de Duurzaamheid Top ook twee afspraken in voorbereiding die direct voortkomen uit het lopende MRA-programma Circulaire Economie. In uitwerking zijn:

- (1) Een propositie om als MRA overheden een impuls te geven aan het hergebruiken en toepassen van niet recyclebaar plastic. Daarbij wordt gedacht aan het komen tot afspraken om in de buitenruimte straatmeubilair te gaan toepassen dat uit dit plastic is samengesteld;
- (2) Vijf inkooppakketten die volledig circulair zijn uitgewerkt en waarop wij als MRA overheden per direct circulair kunnen gaan inkopen en aanbesteden. Dit als vervolg op de vijf inkooppakketten die tijdens de Duurzaamheid Top van oktober 2019 zijn gepresenteerd. Deze afspraak past binnen de intentie die we al in 2018 met elkaar zijn aangegaan om in 2025 ten minste tot 50% circulair inkopen te komen.

In de komende tijd worden zowel de vier Green Deals als de twee overige afspraken zo concreet mogelijk uitgewerkt. In april wordt vervolgens bepaald welke (maximaal vier van de zes) afspraken voldoende zijn uitgewerkt en voorbereid om op de 3e Duurzaamheid Top te worden voorgelegd.

Klimaatadaptatie

Zelfs als het gaat lukken om de CO₂-emissies te stabiliseren en de opwarming van de aarde tot een maximum van 2 graden te beperken, dan nog zullen we ons moeten voorbereiden op de onvermijdelijke (en deels nu al merkbare) gevolgen van klimaatverandering. Die gevolgen kunnen bestaan uit wateroverlast, hittestress, droogte en de gevolgen van overstromingen. Het verkleinen en beheersbaar houden van de effecten van klimaatverandering wordt klimaatadaptatie genoemd.

Klimaatbestendigheid raakt aan de kerntaken van gemeenten op het gebied van ruimtelijke ordening en waterbeheer, maar zoekt ook nadrukkelijk naar slimme oplossingen op het gebied van volksgezondheid (bijvoorbeeld een hitteplan), communicatie en burgerparticipatie en calamiteitenbeheersing. Een belangrijk aspect is hoe je als gemeente omgaat met steeds heviger hoosbuien, of langdurige regenval.

Het vele werk dat gemeenten op dit gebied al doen wordt niet overal (h)erkend als klimaatadaptatie. Zo is in de gemeentelijke rioleringsplannen het beleid vastgelegd voor omgaan met hemelwater en grondwater. Hemelwater wordt in toenemende mate bovengronds geborgen of afgevoerd via bijvoorbeeld wadi's, groenstroken en daarvoor ingerichte wegen. Dat is een kosteneffectieve aanpak die ook bijdraagt aan een integrale benadering van groen, wegen en riolering en helpt bij het beperken van hitte. Maar denk ook aan het opvangen van water op waterpleinen, drijvende woningen, meer groen of verplaatsing van vitale infrastructuur.

In de bestuursovereenkomst Deltaprogramma staat de ambitie om in 2050 klimaatbewust ingericht te zijn. Dit vereist een verandering in denken en doen: klimaatbestendig en water-robust inrichten moet in Nederland een vanzelfsprekend onderdeel bij ruimtelijke (her)ontwikkelingen worden. Om de implementatie van de afspraken uit de bestuursovereenkomst te versnellen is er een gezamenlijk Stimuleringsprogramma opgezet, met onder andere een coördinatieteam en monitoring van de voortgang. Het Stimuleringsprogramma ondersteunt overheden, belangengroepen, maatschappelijke organisaties en marktpartijen bij het integreren van water en klimaat in ruimtelijke (her)ontwikkelingen. Het programma adviseert en deelt kennis en ervaring.

Wat doen we in Bloemendaal in 2021?

De stresstesten (Wateroverlast, Overstroming, Hitte en Droogte) zijn gezamenlijk met Heemstede gemaakt en zijn in 2020 opgeleverd.

Aansluitend hebben we met zoveel mogelijk disciplines van beide gemeenten een gezamenlijke risicodialoog gevoerd. Deze risicodialoog wordt momenteel nader uitgewerkt naar een strategie en er wordt een uitvoeringsagenda opgesteld die dit jaar aan het bestuur zullen worden aangeboden. Deze opgaven komen voort uit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie. Dit jaar zijn Bloemendaal en Heemstede gezamenlijk gestart met het opstellen van het Programma water 2022-2027 (de vervanger van het Gemeentelijk Rioleringsplan). Dit plan zal eind dit jaar ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd. Ook zijn Bloemendaal en Heemstede gezamenlijk bezig met het actualiseren van het grondwaterbeleid. Ook dit zal dit jaar aan het bestuur worden voorgelegd.

1. Regionaal energiebesparingsprogramma (REP)

Het REP is een provinciale regeling die gemeentes over 2019-2020-2021 ondersteunt met 50% co-financiering. Het doel van de regeling is het verminderen van CO₂-uitstoot door het nemen van energiebesparende maatregelen door huiseigenaren en, in ondergeschikte mate, huurders. Met deze regeling kunnen gemeenten projecten opzetten waarmee huiseigenaren voorgelicht en gestimuleerd worden om energiebesparende maatregelen te nemen. Samen met de omliggende gemeentes in Zuid-Kennemerland en de IJmond, is het penvoerderschap bij de ODIJ belegd. De provincie heeft de duur van de regeling vanwege corona met een extra jaar verlengd, dus tot en met 2022.

2. Regeling Reductie Energiegebruik (RRE)

Eind 2019 heeft Haarlem, ook namens Heemstede, Zandvoort en Bloemendaal, een verzoek ingediend en toegekend gekregen. De RRE is door het kabinet ingesteld als reactie op zogeheten Urgenda-uitspraak van de Hoge Raad op 20 december 2019.

De beschikking betrof oorspronkelijk de periode tot en met maart 2020, maar het rijk heeft de duur van de regeling vanwege corona tot en met eind 2021 verlengd.

3. Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW)

De opvolger van de bovengenoemde RRE regeling is de RREW. In tegenstelling tot de RRE, moest deze per gemeente worden aangevraagd.

Op 27 oktober 2020 is de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW) door het rijk gepubliceerd. Gemeenten kunnen met deze regeling projecten opzetten om huiseigenaren en ditmaal ook huurders aan te zetten tot het nemen van kleine energiebesparende maatregelen in hun huis. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om het inregelen van de cv-installatie of het aanbrengen van eenvoudige isolatie-maatregelen zoals radiatorfolie en tochtstrips e.d. Daarnaast kan advies worden gegeven over welke energiebesparende maatregelen huishoudens nog meer kunnen nemen. Vanwege het grote aantal aanvragen door gemeenten is het budget van de regeling opgehoogd van 70 naar 100 miljoen. Overigens kon ook daarmee niet alle aanvragen van gemeenten worden gehonoreerd omdat het aangevraagde bedrag de 100 miljoen te boven gaat. Bloemendaal heeft, in afstemming met de omliggende Zuid-Kennemer gemeentes (Haarlem, Heemstede, Zandvoort, Bloemendaal) een aanvraag gedaan en deze zijn in alle vier de gemeentes volledig gehonoreerd. Voor Bloemendaal is de beschikking ter grootte van €240.000 begin februari ontvangen en geldt voor de periode tot en met juli 2022. Net als bij de RRE, wordt samen met de omliggende gemeentes opgetrokken om, in samenwerking met de corporaties, tot uitvoering over te gaan.

4. *Extern advies Warmtetransitie (EAW)*

Begin 2021 heeft Bloemendaal ook een EAW subsidie aangevraagd. Hiermee kunnen gemeentes een financiële tegemoetkoming krijgen voor de inkoop van externe expertise voor het opstellen van de TVW, aanvullend op de middelen die gemeentes hiervoor al eerder ontvangen hebben. Het Expertise Centrum Warmte (ECW) voert de regeling met RVO uit en helpt gemeenten bij de warmtetransitie van de Nederlandse woningen en gebouwen. De beschikking van €20.660 is op 9 april 2021 ontvangen.

Verdeling Duurzaamheidsbudget 2021

Duurzaamheidsprojecten	Specifieke beschrijving van het project	Structureel
Regionale Energiebesparingsprogramma samen met gemeentes Zuid-Kennemerland en IJmond (REP)	Deze provinciale regeling is sinds 2019 beschikbaar en de ODIJ is hiervoor penvoerder, namens alle IJmond en Zuid-Kennemer gemeentes. Hieronder worden onder meer de kosten voldaan van het duurzaam Bouwloket, de zonnepanelenactie. <i>Dit hele project wordt 50% gesubsidieerd door de provincie Noord-Holland en deels door de Huizenaanpak</i>	€ 19.000
Subsidierегeling non-profit duurzame energietechnieken.	Bekeken zal worden of deze regeling dient te worden gemoderniseerd	€ 10.000
Natuur- en milieueducatie	Om natuur- en milieu-educatie te stimuleren kunnen 16 basisscholen sinds 2020 € 750,- van hun kosten van natuur- en milieueducatie declareren.	€ 12.000
RREW	De RREW subsidie april '21 - juli '22' €240.000	-
Transitievисie warmte	EAW subsidie €20.660 en €50.000 incidenteel warmtetransitie	-
Restant onderzoek verduurzaming MV		€ 3.000
Overige structurele uitgaven/onvoorzien:		€ 26.817
Communicatie		€ 35.000
Totaal beschikbaar:		€105.817